

Painos 8373

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAI-
TEN TYÖLÄISNAISTEN
X X N E N K A N N A T T A J A

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 14

Tiistaina, Huhtikuun 6 p.—Tuesday, April 6

1920—Kymmenes Vuosik.

Äitiysavustus eri maissa

Sota ja siitä johtunut ääretön ihmishenkien hukka on pakottanut jokaisen maan omistavan luokan lainaamaan entistä suurempaa huomiota äitiystilaaan joutuneiden naisten avustamiselle. Joka maassa on perustettu erityisiä virastoja äitiystilassa olevien naisten terveyden turvaamiseksi samalla kun kaukonäköisimmät porvarilliset poliitikot sijat ja valtiomiehet puuhaavat aineellisen avustuksen antamista valtion puolelta, lisätäkseen lasten lukumäärää. Syntymisen jälkeenkin yritetään siten koettaa hankkia jonkunlaista turvaa varattomille lapsille ja äideille. Uuden terveen työvoiman tarve se pakottaa eri maiden porvaristoa näihin yrityksiin. Väkilukua olisi lisättävä, uusia terveitä työntekijöitä ja sotilaita olisi saatava.

Yhdysvaltain hallituksen työdepartmentinkin yhteyteen on perustettu erityinen virasto lasten kasvatuksesta huolehtimaan. Tämä toimisto on äskettäin julkaissut laajahkon selvityksen Englannin ja Ranskan hallitusten puuhista äitien avustamiseksi.

Sen tiedonantojen mukaan on Ranskan edustajakamarissa parhaillaan käsiteltävänä uusi parannettu äitiysvakuutusasetys, joka takaa laajemman avustuksen äitiystilaaan joutuneelle naiselle kuin vielä on koskaan ennen missään maassa valtion puolelta taattu. Laki on myöskin uudenaikainen siinä suhteessa, ettei se tee yhtään mitään erotusta siinä, josko nainen on avioliitossa tai yksinäinen. Jos nainen on köyhä ja palkkatyöstä riippuvainen, on valtion tätä tarkotusta varten perustettujen virastojen ruvettava huolehtimaan hänestä heti kun hän tekee ilmoituksen avun tarpeesta ja taattava hänelle avustusta koko raskauden ajan ja niin kauan synnytyksen jälkeen kun muut vakuutusasetukset tulevat hänen turvukseen ja käytettäväkseen. Jos hän joutuu kokonaan avuttomaksi huolehtimaan itsestään, on valtion kassasta maksettava hänelle täysi yöspito. Raskauden ajalla on naiselle annettava vapaa sairaala 30 päiväksi ja muulloinkin, jos hän heikkoa vointia tuntee, tai tarvitsee lepoa, on valtion puolesta turvattava hänelle asunto ja hoito, sitä varten varatuissa laitoksissa.

Puolet tätä tarkotusta varten perustettavien laitosten, lääkintähoidon ja muiden kustannusten suorittamiseksi, tulee suoraan Ranskan valtion kansallista kassasta ja loput kerätään kuntain ja kaupunkien kautta. Kunnallisvirkaillijain tehtäväksi tämän ohella määrätään neuvontalaitosten ja maitoasemain perustaminen kaupunkiin, niin että työläisnaiset voivat niissä saada aina vapaita ohjeita ja maitoa lapsilleen, tuottokustannuksilla.

Tämän lisäksi laki sisällyttää itseensä enemmän voimassa ol-

leet leski- ja lapsiavustukset suurperheellisille.

Tämän lain puolesta taistelevat Ranskassa kaikki edistysmieliset ja kansakunnan tulevaisuutta silmällä pitävät ainekset puoluerajoihin katsomatta. Mutta suurempien omaisuuksien omistajat, jotka pelkäävät siitä koituvia kulunkeja ja militaristit, jotka pelkäävät valtion varojen siitä kovin pienentyvän, vastustavat sen hyväksymistä. Lain puolustajat ovat kuitenkin vakuutettuja siitä, että laki tulee hyväksytyksi, vaikkapa siihen joitakin pienempiä rajoituksia tehtäisiinkin. Ranskan elämän ja voiman jatkaminen tarvitsee ehdottomasti tämänlaatuista lakia, selittävät he.

Englannissa hyväksyttiin vuonna 1918, ennen voimassa olleiden äitiysvakuutusten lisäksi uusi laki, joka takaa täysin varattomalle naiselle täyden avustuksen raskauden aikana ja avustuksen hänelle lapsen hoitamisessa synnytyksen jälkeen. Nyt on äitiysasia kuitenkin tullut uudelleen pohdinnan alaiseksi hallituspiireissä ja piakkoin tullaan esittämään lisäksi äitiyslakiin joka laajentaa entistä lakia saman malliseksi kuin on Ranskan edustajakamarin käsiteltävänä oleva esitys. Yleensä on Englannissakin alkanut pääsemään yhä laajemmin vallalle se käsitys, että valtion on taattava naiselle täysi hoito vapaasti raskauden ajalla ja imetyksen aikana, milloin vaan naisen taloudellinen asema sitä vaatii. Tahdotaan tehdä valtion äitiysavustus niin suureksi ettei yhdenkään naisen tarvitse köyhyyden tähden pelätä raskautta.

Yhdysvaltain kongressissa on myöskin parhaillaan esillä niin sanottu Sheppard-Townerin lakiesitys, joka on sisällöltään hyvin paljon Englannissa v. 1918 hyväksytyin lain mukainen. Yhdysvaltain omittuinen valtiokentteen puolesta ei liittohallitus täällä kuitenkaan voi ottaa äitiysavustusta siinä määrin valvoakseen kuin Europan maissa, joissa valtioiden rakenne on enempi yhtenäinen. Pääosa siitä jää pakostakin valtioiden ja kaupunkien huoleksi, mutta tämä laki kuitenkin hyväksytyksi tullaan tulisi avaamaan tien lainlaadinnalle eri valtioissa ja toiminnalle eri kaupungeissa, asetamalla niille vissit velvollisuudet ja osottamalla suunnan miinpäin äitiysasiassa olisi pyrittävä.

Useat suuremmat kaupungit myöskin ovat jo omasta aloitteestaan ryhtyneet toimenpiteisiin köyhempien äitien avustamiseksi, takaamalla lääkärin apua ja muuta hoitoa vapaasti, pahimpien tarpeiden sattuessa. Tulokset näistä kokeiluista ovat olleet niin hyvät lasten kuolevaisuuden pienentämiseksi ja muuten, että kaikkialla missä nämä seuraukset tunnetaan, tullaan yrityksiä tähän suuntaan edelleenkin jatkamaan.

Tuohon suuntaan selostelevat porvarilliset tätä asiaa. Me sosialistit tiedämme mistä noiden

lakien esitys on lähtöisin. Ne ovat juuri sosialistipuolueet ja työläisjoukot, jotka niitä vaativat. Ilman niitä ei missään maassa vielääkään välitettäisi köyhälistön naisten vaikeuksista senkään vertaa kuin nykyisin. Suur-omaisuuksien omistajat ja militaristit, jotka laittokauttavat miljoonittain työväenluokan jäseniä, eivät välitä edes siitä miten uudet uhrit syntyvät. He ovat täydellisen ryöstön kannalla. Kun oman maan työväki vähenee ja heikkenee, hommaataan keinolla tai toisella siirtolaisia jostakin toisesta vähemmän kapitalismin rappeuttamasta maasta ja ellei sekään riitä, viedään tehtaait ja laitokset sinne missä on riittävästi halpaa työvoimaa. Työväenliike se on, joka seisoo työläisnaisten vaatimusten takana ja vähitellen pakottaa vapaamieliset porvaritkin niitä tukemaan. Sodan vaarat ovat pakottneet viimeksiminitut näitä yrityksiä nyt tosissaan tukemaan kuten tapaukset osottavat. Mutta tuokin avulaisuus jää hyvin pieneen ellei työväki omalla voimallaan kykene niitä suurentamaan ja toteuttamaan.

KOULUOLOISTA OAKLANDINNISSA

kirjottaa eräs englanninkielinen toveritar seuraavaa:

"Oaklandissa on, seitsemän tuhatta työläistä käynyt vapaissa iltakouluissa, joissa heille on opetettu kaikkia käytännöllisiä aineita, kuten kirjanpitoa, konekirjotusta ja yleensä mitä työläiset tarvitsevat, nyt on kouluneuvosto päättänyt lakkauttaa koulun, koska se muka tulee liian kalliiksi, kun täytyy kustantaa opettajat, maksaa valon ja lämmön, jota kouluhallitus pitää liian suurena uhruksena ulkomaalaisille työläisille.

Kouluhallitus on unhottanut ne miljoonat jotka nämä ulkomaalaiset työläiset tuottivat sota-ajalla kaupungin keinottelijoille. Samalla aikaa kuitenkin uhraataan miljooni ulkomaalaisten vainoamiseen ja huudetaan amerikalaisuutta.

Kenelläkään ei pitäisi olla mitään siitä vastaan, jos ulkomaalaiset naiset ja miehet saisivat oppia amerikalaisia tapoja ja Amerikan lakeja; tulla todella tietämään mitä amerikalaisuus on; antaa heidän edes työnsä loputtua mennä kouluum, jota ei suinkaan "kunnan amerikalainen" tee, että pitkän päivätyön jälkeen vielä menisi jonnekin oppilaitokseen oppimaan.

Porvaristo pelkää sitä kun seitsemän tuhattakin ulkomaalaista, eri kansallisuuksiin kuuluvia viettävät iltaansa yhdessä keskustellen yhteisistä asioista. Heissä kehittyy solidarisuuden tunne toisiaan kohtaan, josta voi olla seurauksena yhteenliittymisen ja parempien elämisen mahdollisuuksien vaatiminen, tämän takia ei haluta antaa vapaata opetusta eikä suinkaan sentähden, että kustannukset olisivat niin suuret kun yritetään uskottaa.

Työläiset täytyisi saada pidettyä edelleenkin kapitalistien nöyrinä orjina."

Nuoriso-osastoja perustamaan!

Kipeästi koskee toisinaan ihmisiin huomattavaan viimeisen sentin olevan taskussa ja leivänkin olevan kokonaan lopussa, mutta vielä kipeämästi vihlaasee valveutunutta työläistä nähdessään sen kylmän tosiasian, että työväenluokkaan syntyneet nuorukaiset, joilta vanhemmat toivoivat paljon hyvää ja kaunista — toivovat sydämeästään sitä, että heidän lapsensa jatkaisivat sitä työtä mihinkään he sen jättävät työväenliikkeen suunnattoman suurella ja karulla vainoilla, — että nämä nuorukaiset pettäivät nämä toiveet tavattoman suuressa mittakaavassa. Työväenluokan vartuneimmat nuorukaiset eivät ole meidän mukanaamme, eivätkä tee luokkansa eteen yhtään mitään, jopa toisinaan menevät nfiinkin pitkälle, että suorastaan halveksivat sosialistista toimintaa ja — vanhempiensa, jotka ovat osastotoiminnassa.

Sanotaan: Täällä suurmaalman keskuudessa ympäristö vaikuttaa nuorukaisiin niin voimakkaasti, että he tulevat sellaisiksi kuin he ovat, eikä sille mitään mahda. He kulutta-

(Jatkoa toisella sivulla)

Naiset herätkää!

Tätä kirjoittaessa puuttuu ai-noastaan yhden valtion päätös ennenkuin Yhdysvaltain perustuslaki muuttuu niin, että naiset saavat miesten kanssa yhtäläisen äänioikeuden. Mutta ovatkos naiset kykeneviä nyt ottamaan sen oikeuden vastaan? Naisasian puolesta innostuneimmat taistelijatkin pelkäävät, että naisemme voivat useissa tapauksissa käyttää oikeuttaan väärin, käyttämällä sitä ilman tietoa mikä on "hyvä" ja "paha" politiikassa.

Nyt jos milloinkaan olisi Toveritarta levitettävä jokaisella suomalaisella paikkakunnalla, sillä se on mitä parhain tietoisuuden levittäjä suomalaisten työläisnaisten kesken.

Entisinä "innostuksen päiviinä" usea tilasi vapaasti tuttavilleen työväen kirjallisuutta ja monasti sai nähdä siitä hyviäkin seurauksia. Sen miehen muistoa kunniotain ijäti, joka minunkin käteeni toi "Appeal to Reason" lehden, joka avasi minunkin silmäni totuutta näkemään. Kun hän ensimmäisiä kertoja jakeli sosialistista kirjallisuutta, sai hän osakseen vain pilkkaa ja halveksimista. Mutta kun hän joku vuosi sitten kuoli, itse vielä saamatta nauttia siitä, minkä eteen oli suuren osan elämäsetään uhraannut, oli kunniotus häntä kohtaan jo niin suuri, että koko kaupungin liike seisautettiin, kun hänen maalliset jäännöksensä toimitettiin viimeiseen lepoonsa. Se mies oli Robert Grant, Dakotasta.

Siis enemmän vain uhrausta jokaisen kohdalta, niin jolloinkin me kaikki näemme työmme tulokset.

Älkäämme antako taktiikkakysymyksen rikkoo yrityksiämme. Niistä on hyvä keskustella, vaan ei riidellä, sillä senkin ajan käyttävät vastustajamme hyväkseseen. Ukkomies.